Oogaandoeningen

Hoefslag brengt in samenwerking met Helicon opleiding NHB Deurne maandelijks een artikel over het paard en zijn gezondheid. In deze serie worden de meest bekende problemen en kwalen van het paard behandeld aan de hand van de vragen: wat kun je zelf, wanneer bel je de dierenarts en hoe moet je handelen? Handig om te bewaren en binnen handbereik te houden, onmisbaar voor iedere paardenhouder. In dit artikel wordt besproken hoe de eigenaar oogaandoeningen tijdig kan opmerken en hoe men dan moet handelen.

Tekst: Desiree Haan & Sandra de Vreede

Oorspronkelijk zijn de ogen voor het paard als een vluchtdier van groot belang om vijanden tijdig te signaleren. De plaatsing van de ogen aan de zijkant van het hoofd maakt het mogelijk zowel van voren als opzij te zien. Het paard heeft slechts een kleine hoofdbeweging nodig om 360 graden om zich heen te kunnen kijken. Ook voor ons gedomesticeerde paard zijn de ogen belangrijk om goed te kunnen functioneren.

Gezond oog

* De pupil van het paard is horizontaal en ellipsvormig.
* Bovenin de pupil zie je een aantal zwarte bolletjes: ook wel 'druivenpitjes' genoemd. Deze zijn bevestigd aan de iris (regenboogvlies) van het oog en zijn volkomen normaal.
* Het hoornvlies (cornea) hoort helder en glanzend te zijn.
* De slijmvliezen zijn roze en vochtig.
* De pupil verkleint snel wanneer er in een donkere ruimte plotseling met een lampje in geschenen wordt (pupilreflex). De pupil in het andere oog vertoont tegelijkertijd dezelfde reactie (consensuele pupilreflex).

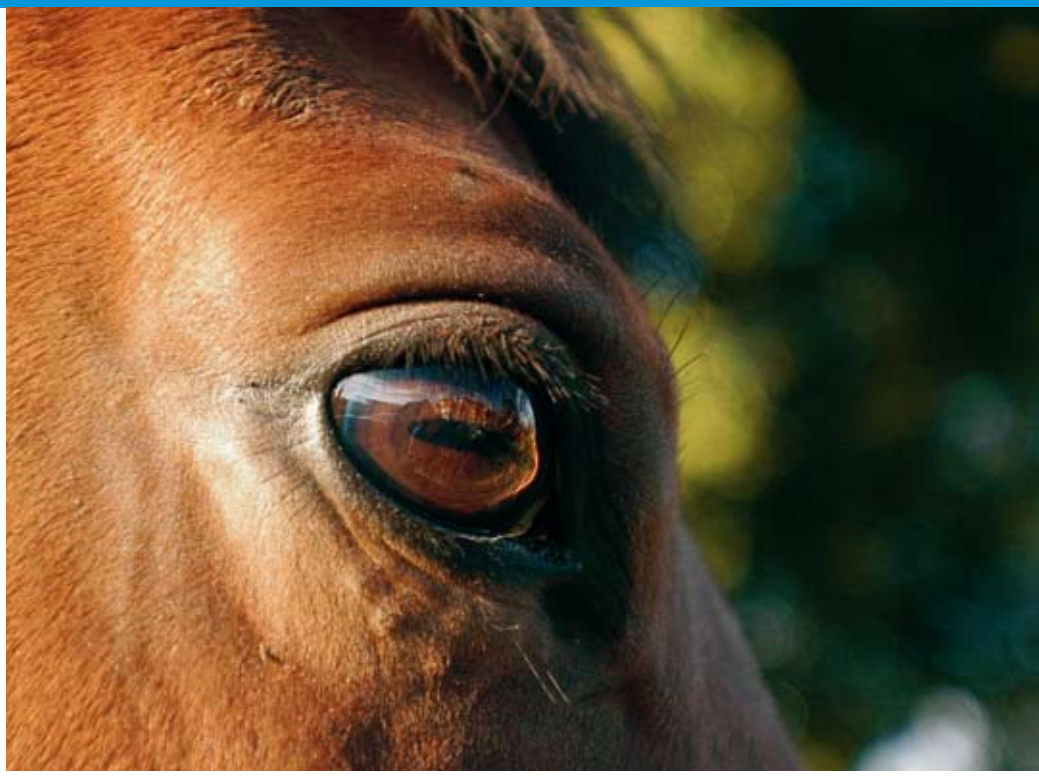

Foto: Marlies Strik

De pupil van het paard is horizontaal en ellipsvormig.

Afwijkingen

* Rode oogslijmvliezen. Dat kan ontstaan door uitdroging (dehydratie) of doordat het paard te veel heeft liggen rollen in een strobed, bijvoorbeeld door koliek. Vergelijk met de slijmvliezen in de mond en bepaal de mate van uitdroging door een

huidplooi in de hals te trekken.

* Gele slijmvliezen. Het hoeft niet automatisch op een leverprobleem te wijzen. Meestal is de geelkleuring te wijten aan plantenkleurstoffen uit het voedsel, bijvoorbeeld als een paard veel caroteenhoudende planten heeft gegeten. Het komt ook voor bij dieren die een aantal dagen hebben gevast.
* Ooggezwellen. Meestal op het derde ooglid (binnenste ooghoek) te vinden.
* Een continue traanstreep onder het oog. Het duidt op een verstopte traanbuis. De dierenarts controleert middels een kleurstofje of dit het geval is.
* Uitvloeiing, waterig of pussig, uit het oog of aan de wimpers gekleefd. Rode oogslijmvliezen in combinatie met ooguitvloeiing kan op een ontstoken oog wijzen. Het kan ook samenhangen met een voorste luchtweginfectie.

Dierenarts raadplegen

* In geval van twijfel over uitdroging of koliekverschijnselen.
* Als een grijsblauwe waas op het hoornvlies zit. Er zit vocht (oedeem) in het hoornvlies, meestal het gevolg van een beschadiging van buitenaf (trauma).
* Als pupilreflex niet of onduidelijk aanwezig is. Er kan een probleem in het oog zelf bestaan, maar waarschijnlijk is het een probleem in het centraal zenuwstelsel of de zenuwen waarlangs de reflexboog loopt.
* Als het paard veel met één of beide ogen knijpt.
* Als je de indruk hebt dat hij slechter ziet.
* Als het paard overgevoelig reageert op licht.

Bij de drie laatstgenoemden kan er sprake zijn van een oogaandoening of een neurologische aandoening.

Tips

* Oogaandoeningen zijn meestal geen spoedgeval, maar wel bij bijvoorbeeld maanblindheid. Overleg in geval van een oogaandoening daarom liefst dezelfde dag met je dierenarts om erger te voorkómen.

* Gebruik nooit een oogzalfje dat je voor het ene paard hebt gekregen voor een ander paard. Niet alle zalfjes mogen gebruikt worden bij diepere hoornvliesbeschadigingen.

* Laat bij de aankoop van een paard een klinische keuring uitvoeren. Er wordt dan óók gelet op oogaandoeningen.

Foto: Marlies Strik

Waarschuw de dierenarts als een paard opvallend veel met zijn oog knijpt.

Foto: Arnd Bronkhorst

De pupil verkleint snel als in een donkere ruimte plotseling met een lampje in het oog geschenen wordt.